

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De orthographia dictionum e Graecis tractarum

Johannes <Tortellius>

[Venedig], 12. Nov. 1484

B

[urn:nbn:de:bsz:31-299711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299711)

A fitolyeus absq; aliqua aspiratione & unico. l. atq; y. græco scribitur: fuit uir græcus ex eleone urbe boetia de quo Homerus libro. x. iliados meminit.

A xylus cum. y. græco & unico. l. scribitur habetq; apud græcos accētū in prima: fuit phryx ex ciuitate arisbe filius Teuthramidis. hic teste Homero li. vi. iliados: fuit homo: perq; beatus omnibus: quæ ad uictū mortaliū ptinet: & in insigni arisbe agēs oēs: q illac iter ingrediebāt: q̄ erat beniuolētia humanitate clamētia excipiebat hospitio: q̄ cū a Diomede i bello troiano iterficere: nemo succurrēs q̄ ab atroci eū morte potuit eripe.

A xiochus cum. i. latino & ch. aspirato scribitur: nomē fuit philosophi: cui Plato librum de morte inscripsit.

A xis cum. i. latino a nobis scribitur: a græcis uero ἄξων dicitur: & pprie ea linea q̄ ab uno mundi polo in altēz tēdit. Ad cuius similitudinē stipes ille teres circa quē tota currus uertit axis dicitur. Virg. li. georgi. iii. Post ualido nitens sub pōdere faginus axis. Nōnunq; uero: & p̄ tota rheda uel curru positū cōperit. ut luuenalis in satyra Crispini: Dignus aricinos q̄ medicaret ad axes. i. ad currus aritiā uel aricina nemora adeuntes. Aliquādo autē & p̄ septētrionali polo positū fuit: uel ut ait Festus p̄ septētrionali pte caeli. Virg. li. georgi. ii. Quæ terga obuertit axi. i. septētrioni. Quin & p̄ ip̄o cælo absolute idē poeta nōnunq; posuit: ut li. iii. aenei. cū ait: Vltimus æthiopum locus est ubi maximus atlas Axem humero torquet. i. cælum sustinet. quin & teste Festo tabula fecūlis axis appellatur.

A xius cum. i. latino scribitur dicitur ab Homero li. iliados. ii. fluuius δυνάλαιστόν ὕδων: hoc est cui pulcherrima est aqua. Nam ut ait licet spaciosus sit: tamen usq; ad imum est lucidissimus: ut nullus in toto orbe terrarū sit speciosior: hic teste Herodoto li. historiarum. vii. p̄ regionē mygdoniam: quæ pars ē macedoniae profluens: iuxta chalestram urbem in mare ægæum cadit.

A zimus cum. z. consonante & y. græco scribitur: id apud nos dicitur: quod est sine fermento. Nam cōponit ex. a. quod est sine: & ζύμη fermentum.

A ziris cum. i. latino utrobiq; scribitur: palus est in libya.

A zotus cum. t. exli scribitur: urbs fuit lyria.

Abylon cum. y. græco & unico. l. scribitur: nomē est urbis in chaldaea. de qua Lucanus: Cūq; superba foret babilō spoliāda trophæis. hæc adeo nobilis fuit ut chaldaea totā: & mesopotaniā a se balyloniā dixerit: quæ simili mō & in penultima cum. i. latino scribitur. hanc oēs græci & latini historici pariter & poeta a Semiramide regina cōditam referunt: dicente Ouidio li. met. amorph. iii. Vbi dicitur altā Coctilibus muris cingisse semiramis urbē: de quo in dictiōe Semiramis plene uidebim⁹. huius muri igit̄ teste philostrato i uita Apollonii tyanei trecentoz & octoginta stadioz circuitū detinebant. Plini⁹ uero libro historiae naturalis sexto: murorum dixit amplitudinem fuisse sexagintaquatuor miliū passuum: cōstitudinem quinquaginta cubitorum. Altitudinem uero quater tantum. Itaq; fuit moenibus ac hortis pensilibus: temploq; & arce maxime admirabilis.

B acchus prima definit in. c. exile & ultima in. ch. aspirato scribitur: fuit Iouis fili⁹ ex Semele Cadmi filia: ut poetæ oēs attestāt. de quo Ouidi⁹ li. metamor. iii. plene oīa p̄tractauit. & ut græci qdā grāmatici dicūt derivat a βερεχέω: quod ē furo uel infanio. hic prim⁹ indiā subiecit: & prim⁹ apud græcos docuit uini usum: ut testis ē Capella libro de nuptiis Mercurii. Quāobrē teste Festo illi a poetis cornua dant̄ eo quod homines nimio uino truces fiant. Vnde Sappho ad Phaonē ait: Accedāt capiti cornua bacchus eris. Quin & pro hasta thyrsū ferratum tecta cuspide p̄pino illum ferre dicebant: ut Seneca in Hercule furentē:

Adsit lycurgi domitor: & rubri maris

Tectam uirenti cuspide thyrsū gerens. de quib⁹ latius in dictiōe Dionysius uidebimus. Quin & illius currum trahi a tigris dicunt: dicēte Statio Promouet effrenā dextra leuaq; sequuntur.

Lynce: & uida mero lambunt retinacula tigres. Nōnunq; uero & muliebri habitu ornasse se illi ferunt: dicente Seneca.

Non erubescit bacchus effusus tener

Spernisse crines: nec manu molli leuem

Vibrare thyrsū cum parum forti gradu

Auro decorum syrma barbaricum trahit.

Post multa uirt⁹ opa laxari solet. Et ut testis ē Plini⁹ li. vii. naturalis histo. Emere ac uēdere instituit Liber pater. Oīa igit̄ descēdētia a baccho similiter cū duplici. c. & secūdo aspirato scribūt: ut bacchie⁹. Ouidi⁹ li. i. tristitiū: Deme meis hederas bacchica ferta comis. Eodē mō bacchides & bacchilides scribūt: a baccho. at bacca iusdē opis: & me bacchides iudice falsus erat. Simili mō bacchides & bacchilides scribūt: a baccho. at bacca p̄ granulo: ut supra uidim⁹ latinū ē: & cū duplici. c. absq; aliq̄ aspiratiōe scribitur: & inde baccatū sine aspiratiōe: qd̄ diuersas h̄z baccas. Virg. li. aenei. i. Colloq; monile baccatū. Quod si a Baccho trahat: cū. ch. aspira

to scribēdū ē: ut ē id Virgili li. aenei. iii. Bacchatāq; iugis naxon uiridēq; donysam. & uerbū bacchor ut idē li. iii. eiisdē poematis: Sauij inops animi totāq; incensa per urbem Bacchatur.

li. iii. eiisdē poematis: Sauij inops animi totāq; incensa per urbem Bacchatur.

- B** aechanalia eum duplici. c. & secundo aspirato scribitur: & a Baccho deducitur. Nam sacra quaedam Bacchi dicta fuerunt: quae teste Lilio li. viii. de bello macedonico huiusmodi fuerunt: Graecus ignobilis in hetruria primus uenit sacrificulus & uates. Sed occultorum sacrorum initia primo paucis fuerunt tradita uiris & mulieribus: & fuerunt additae uoluptates meri & epulae: ut multorum animi allicerentur. Cumque uinum animos: nox: & mixtae uirginis & foeminae aetatis tenerae omnem pudorem extinxisset: corruptelae omnis generis fiebat: Sicque supra ingenuebus pestifer romam ab hetruria penetrauit: cuius facinora fuerunt aliquandiu tacita. Tandem noticia eius facinoris ad Postumum consulem per P. Ebutium adolescentem: & Ebutiam foeminam hispanam deuenit per modum qui late a Lilio in praefato libro narrat. Unde dixit Iuuenalis: Qui curios simulant: & bacchanalia uiuunt. fuerunt namque sacra Bacchi orgia & trieterica: de quibus in suis dictionibus uidebimus. Sacrificabatur Baccho caper: quia maxime uitis capra nocet: ut late monstrauit Virgilius libro georgicorum. ii. Erat etiam illi uannus consecrata ut Virgilius li. georgi. i. Et mistica uannus Iaccho. Eo quod illius sacra teste Seruio ad animae purgationem pertinebant: quod per uannum designabatur: quo fruges purgantur.
- B** acchiadae cum duplicato. c. & secundo aspirato: atque. i. latino scribitur: dicti fuerunt qui e corintho effecti exules in siciliam deueniunt: & urbem inter epichynnum & pelos aedificantes seculi facti sunt: de quibus dixit Ouidius libro metamorphose. v. cum Plutonis iter describeret Proserpinam deferentis. Et qua bacchiadae bimari gens orta corintho Inter inaequales posuerunt moenia portus.
- B** acchius eodem modo scribitur: genus est pedis: quo in carminibus sacrorum Bacchi utebantur. Constatque ex prima breui & duabus sequentibus longis. ut Horatius in primo carminum: Lydia dic per omnes: quae uersiculus constat ex choriampo & bacchio.
- B** aetrios cum. c. exilibus &. i. latino scribitur: fluius est scythiae a quo populi quidam circa illum inhabitantes teste Herodoto libro historiarum septimo: bactriani dicuntur. Et inde bactra in plurali numero prouincia dicitur.
- B** aetra cum. c. simplicibus scribitur: prouincia est scythiae ultra assyriam a flumine bactro cognominata. estque generis neutri & numeri pluralis. ut Virgilius li. georgi. ii. Neque bactra neque indi Laudibus italiae certent.
- B** aetrianus cum. c. exilibus scribitur: populi sunt teste Herodoto li. historiae. iiii. asiae scythiae propinqui. Quos Curtius dixit bellicosos plurimum: & assuetos uiuere rapto: quare per seque lusum abominantes semper uersabantur in armis.
- B** acales eum unico. c. exili & unico. l. scribitur: populi sunt teste Herodoto li. historiae. iiii. parui in libya a uersiculis contermini: iuxta mare habitantes.
- B** anacus eum. a. diphthongo &. c. exili a graecis scribitur: lacus est galliae cisalpiniae in agro ueronensi inter aristas montium fauces positus: adeo ut inter illos impetu coacti uenti lacum more maris exagitent: dicente Virgilius li. georgi. ii. Fluctibus & fremitu assurgens banace marino. Cuius maior longitudo in trigintaduomiliaria extenditur: latitudo ad plus in sexdecim: & ad sex minus pertensa est. Ex hoc mantuanus lacus exoritur: ex quo mincius fluius uirgilianus decurrit in padum.
- B** agaeus eum. a. diphthongo in penultima scribitur: nomen fuit uiri cuius astu Oroetes sardiis praefectus trucidatus fuit: ut in ea dictione uidebimus.
- B** aia cum. i. latino scribitur: ciuitas fuit capaniae inter puteolos: & montem miseni secus capanum mare sita. Sic quoque cognominata teste Seruio sup. iiii. &. vi. aenei. a Baio Vlyxis socio illic sepulto. fuitque olim haec urbs teperie aeris: & romanorum frequentia atque ornamentis aedificiorum celeberrima: dicente Martiale ad Flaccum. Ut mille laudem flacce uersibus baias Laudabo digne: non tamen satis baias.
- B** alena eum unico. l. & e. absque diphthongo a nobis scribitur: a graecis uero loco. b. ponitur. ph. aspiratum: ac dicitur phalena: quasi conspicua. Nam ut uidimus saepe. p. in. b. ob uicinam litteram commutat: & aspirationem nonnunquam a. p. abicitur: balua est marina quae ad magnitudinem immensam excrescit.
- B** alista a quibusdam ex nostris cum unico. l. scribitur: sed quia prima etiam apud nostros longa est: & a graecis semper cum duplici. l. signatur: uidetur apud nos etiam cum duplicato. l. scribi debere. Nam a βαλλω uerbo graeco: quod latine est iacio deducitur. Et a graecis per tormeto concutiente muros accipitur. Quod & poetae nostri obseruauerunt. Quidam li. i. de tristibus: Quae graue ballistae moenia pulsat onus. & li. xi. metamorphoseos: Nec leuius pulfata sonat: quae ferreus olim Cum laceras aries: ballistaeque concutit arces. Lucanus uero pro instrumento hastam quandam iacientem accipisse uidetur cum ait: Neque enim solis excussa lacertis Lanca: sed tenso balistae turbine rapta. Haud unum contenta latus transire quiescit. Sane graeci in ultima. r. unum addunt & dicunt ballistras: quod nostri forte ob dulciorem apud nos sonum abiecerunt.
- B** alcares insulae cum unico. l. scribitur: eo quod apud poetas nostros prima ea dictio corripitur. Virgilius libro. i. georgi. Stuppea torquentem balcaris uerbera funda. Unde putant nonnulli Virgilium eius derivationem traxisse magis a

magis a Baleo Herculis comite: quæ dictio cū unico. l. scribitur: & qui teste Liuiio libro. xl. ibidē ab Hercule derelictus fuit: cū ad geryonē nauigasset: q̄ a βαλλω: quod est iacio: quod primā p̄ducit. a quo etiā ut alii uolunt p̄ ablationē unius. l. deduci potuit. Nā sunt insulæ in hispanico mari sitæ: quæ incolas primitus fundarū usum cōperisse dixit Vegetius libro. i. de re militari: & ita perite exercuisse: ut matres puos filios nullū cibū cōtingere sinerent: nisi quē ex funda desinato lapide percussissent. Quo solo telo: ut dixit Liuius libro octauo de secundo bello punico semper usi sunt usq; ad id bellum.

Balsamum cū unico. m. scribitur: arbuscula est sola inter arbores neutri generis: uiti similior q̄ myrto: ut dixit Plinius li. xii. naturalis historiae. Nam ut ait malleolis serit: & implet colles uineæ modo incidit uitreo lapide oſseis ue cultellis: ferro lædunt uitalia. Idē prius dixerat: Omnib; odorib; præferē balsamū uni terræ iudææ cōcessum: quondā in duob; tamē hortis utroq; regio. Altero iugerū uiginti nō amplius. Altero pauciorē ostēdente arbuscū. Et subdit: Nunc hæc arbor tributa pendit cū sua gente. Sane huius succus opobalsamū dicit miri odoris: & uirtutis: quasi ὄππος. i. succus balsami. Cuius teste Plinio summa est p̄batio: ut lac coagulet: & in ueste maculas nō faciat. Xilobalsamū uero dicit ei; arboris lignū. Nā ξύλον græce latine lignū dicit. At carpobalsamū eius dicit arboris fructus. Nā καρπός græce latine fructus dicitur.

Bambacium apud antiquos quosdam græcos comperi: quin & bambiciū cum. c. exili & i. utrobic; quod est ex fonu eius instrumenti quo conficitur: deducit nomen puto.

Baptismus & baptisma utrunq; apud nostros cōperit: cum. p. & t. exilibus: atq; i. latino scribitur: dici pot a nostris immersio uel intinctio. Nam deriuatur a uerbo βαπτίζω: quod est mergo:

Barce cū. c. exili scribitur: fuit nutrix Sichæi: dicte Virgilio ænei. iiii. Tum breuiter barcæ nutrice affata sichæi. fuit etiā eodē nomine regina quædam libyæ: a qua ciuitas quædam pentapoleos nomen fortita fuit.

Barcei cū. c. exili & x. diphthongo scribitur in penultima: populi sunt teste Seruio sup quarto æneidos propinqui carthagini. Vibius uero dixit illos maurorum esse populos in aphrica. de quibus Virgilius: Lateq; furentes Barcæ. & ut puto a Barcæ uel nutrice Sichæi: uel alia quæ regina fuit cognominati. Vnde hamilcar carthaginensis Barca cum. c. simplici cognominatur.

Barathrū cum. th. aspirato scribitur: ponitur pro loco præcipiti: & inferno: unde emergi nō possit. Nam deducitur ab eo quod est βάθος. i. profundū. Vnde Iuppiter apud Homerum circa initium libri. viii. iliados: cum cōminaret illi deorum q̄ sibi inobediens fuerit inquit illum in atrum: & tam procul hinc positū deiciā tartarum: ubi subter ima terræ cum ferreis portis atq; æreis foribus altissimum barathrum: est tanta in infernum profunditate demersum: quanta est a cælo in terram.

Barbarus cum. b. tam in secūda q̄ in prima scribitur: ls dicitur qui inepte loquit. Vnde Sophocles in Electra τὴν Βάρβαρον σὴν γλώσσαν οὐκ ἐπαίω. Et inde barbaricus cum. c. simplici: ut Virg. li. ii. ænei. Barbarico postes auro spoliisq; superbi. Deducitur etiam inde barbarismus.

Barbarismus cum. i. latino scribitur: & a barbaro deducit. Nam uitium est quod in singulis uerbis cōmittit scribēdo. s. aut loquēdo. Nam quod male scribit male etiā dici necesse est. Non autem contra quæ uitiose dixeris & scripto peccant. Peccamus enim scribendo & loquendo adiectione: detractione: transmutatione litterarū uel syllabarū: completionē: diuisione: aspiratione: sono: & similibus.

Barbiton cum. i. latino & c. exili scribitur: genus est quoddam instrumenti musicis & præcipue lyricis q̄ partissimum: ut scripsit Iulius Pollux ad Commodum Cæsarem in libro de uocabulis rerum: quod solū ex nominibus desinentibus in. on. habemus fœminini generis. Sappho ad Phaonem: Non facit ad lachrymas barbiton ulla meas.

Barrhus cum duplicato. r. & secundo aspirato scribitur: comperi apud græcos positum pro elephanto: a cuius ossis similitudine: dentes barrhos nonnulli dixere. Horatius: Quid tibi uis mulier nigris dignissima barrhis. Et inde barrhire: & ebur tractum quidam uolunt.

Basis cum unico. s. scribitur & i. latino: dici potest a nostris sustentamentum.

Basileus cum. i. latino & unico. l. scribitur: atq; eu. diphthongo: dicitur a nostris quasi basis λαός: id est sustentamentum populi.

Basiliscus cum. i. latino utrobic; & unico. l. atq; c. exili scribitur: dicitur a nostris regulus. Nam diminutiuus est eius quod diximus basiliscus. Quo sane nomine serpentis genus quoddam pessimum cognominatur: qui teste Plinio libro viii. naturalis historiae habitat in solitudinibus aphricæ cum candida in capite macula: uelut quodam diademate adornatus: acutissimum habet caput: rubeos oculos: & colorem ad nigredinē uergentem. Est malum singulare in terris: de quo multa Lucanus in nono ubi hæc etiam ait:

Sibilaq; effundens cunctas terrentia pestes:

Ante uenena nocens. late sibi summo uet omne

Vulgus. & in uacua regnat basiliscus arena.

Bassarides cum duplicato. s. & i. latino scribitur: ut apud antiquissimum quendam comperi: dictæ sunt bacchar mulsariz: quæ sane expositio præ cæteris: quas audiuerim placuit. Et conformis uidetur ei quod dixit Persius: Et raptū uitulo caput ablatura superbo Bassaris. Nam finxisse uidetur poeta ille Agauē ablaturā

- caput Pentheo: tanq̄ uitulo superbo & fastidienti sacra Bacchi: licet alii etiā aliter finxerint.
- B** astarnæ cum. t. exili scribitur: populi erant ultra danubiū: quia Perse Philippi macedoniæ regis filio sollicitati transire flumen glacie constrictum inextimabili equorū agmine hominūq; multitudine una improvide p̄cederent: enormitate ponderis & cōcussione pedū dissoluta fluminis superficie omnes pene sūmersi sunt paucis in utraq; ripa testantibus. his cōtermini sunt rhoxolani. unde in triūphalibus Ti. Plautii apud tybur scriptū habet: Regibus bastarnæ & rhoxolanorum filios hostibus ereptos remisit.
- B** athani cū. th. aspirato scribitur: & deriuat̄ a βαθύ: quod apud nos altum seu profundū dicitur. populi sūt germanorum: de quibus Lucanus: Bathaniq; truces: quos ære recuruo Stridentes acuerē tubæ.
- B** atrachus cum. ch. aspirato scribitur: dicitur a nostris rana: & fuit nomen sculptoris propriū: ut ostendit Plinius libro trigefimosexto.
- B** atrachomyomachia cum. t. simplici & ch. aspirato utrobique: & cum. y. græco nisi in penultima: quæ cum. i. latino scribit̄: dicitur apud nos ranarum murūq; pugna. Nam cōponit̄ ex βατραχόν id est ranarū: & μάχην id est murum: & μάχην bellum.
- B** athyllus cū. th. aspirato & y. græco atq; duplicato. l. scribit̄. Nam diminutiū est a βαθύ: quod est altū seu profundū. fuit nomē adolescentis famii: quē Anacreon poeta teius ardentē amauit: ut in dictione Anacreon uidimus. fuit alter ioculator & saltator. ut Iuuenalis: Mollī saltante bathyllo.
- B** atus cum unico. t. exili scribitur: fuit teste Herodoto libro historiæ. iiii. filius Cyni regis insulæ theramni Aristeus suo nomine dictus. sed Batus teste Iustino circa finem libri xiii. propter linguæ obligationē cognominatus. hic postea Cyrenem urbem ædificauit in libya: ut in dictione Cyrene uidebimus. Herodotus uero putat Batum dictum hoc est regem: quia sic ut ait lingua libyca rex cognominatur.
- B** attus cum duplici. t. exili scribit̄: fuit hoc nomine uocatus pastor quidam: qui ut fingit Theocritus cum iuuenicos oleas corrodentes fugare uoluisset: & paulo incōsideratius per quendā excurrisset collē: parua spinna in eius talum defixa fuit. Quare dolore percitus sociū: cui Corydon nomē erat acclamauit: ut sibi spinā euelleret: quā cum intentis oculis uix ille prospiceret: ac summis unguibus eliciuisset: his uerbis cū admiratiōne Batto monstrauit ὅς σίχον ἔστι τὸ τῦμα καὶ ἀλικὸν αἰδρα δαμάσσει: hoc est q̄ parua quidē spinna tam robustū uirum domat: melius id græce: sed fat sit sententiā explicasse. Nā per id pulchre nos admirabilis poeta ammonuit: Robusta corpora ualidasq; uires habentia: q̄ paruo leuiq; ictu frangerent̄. Quare sapientissime Homerus: Nihil homine imbecillius nutrire terrā asseuerauit. Alter Battus fuit similiter pastor. Et ab Ouidio li. metamor. ii. trāformat̄ in indicē. i. lapidē quo discernuntur gradus auri & argenti.
- B** dellium cū. d. post. b. & duplici. l. scribit̄ atq; i. latino: est teste Plinio li. xii. naturalis historiæ: arbor nigra magnitudine oleæ folio uero & robore similis fructui caprifici. hæc ut ait in bactrianis nominatissima nascitur.
- B** ebrycia antepenultima cum. y. græco: & penultima cum. c. exili & i. latino scribitur: regio est quæ postea dicta fuit bithynia a Bithynio rege: ut testis est Solinus. Et est proxima troadi in introitu ad pontū. Et inde bebrycius. Virgilius libro æneidos quinto locutus de Bute ait: Qui se bebrycia ueniens de gente ferebat. Et Lucanus libro. vi. Pinguis bebrycio disseffit uomere sulcus.
- B** ebryacus cum. y. græco & c. exili scribitur: fuit teste Cornelio Tacito uicus situs inter ueronam & cremonā duabus romanis cladibus notus infaustusq;. de quo meminit Iuuenalis: ut uidebimus in dictione pathicus. hodie uero dicitur labina.
- B** eliar cum unico. l. & i. latino scribitur: nomen est dæmonis.
- B** elides cum unico. l. ab aliquibus. A nonnullis uero græcorum & latinorum cū duplicato. l. & i. latino scribit̄ fuerunt quinquaginta ex diuersis uxoribus filiæ Danaï filii Beli: unde dicte sunt belides. Quas pater Aegisthus cum parez filioꝝ numerū haberet: filiis suis in matrimoniū collocare uolebat. Sed Danaus oraculi responsō exterritus: his prorsus assentire uolebat. Nam respōderat Apollo Danaū ipsum manibus unius ex filiis Aegisthi: quē generum haberet occidendū esse: sed pene ad hæc matrimonia cōficienda coactus: filias in hunc modum subornauit: ut cū ad uiuorum thalamos accederent: absconfos gladios secum deportarent: & uiros suos ea prima nocte interficerent. Quos utiq; oēs excepta minore natu Hypermetra interfecerūt: quæ Lino uiro suo miserta pepercit. A quo tractū tēporis Danaus ipse detruēat̄ fuit. de quibꝰ Iuuenalis i satyra Credo pudiciā meminit: quādo dixit: Occurrēt multæ tibi belides. & sic ipaz penultimā corripit
- B** ellona cum duplicato. l. scribitur: dicebatur dea belli: & martis soror: quā quidam Palladem fuisse asserunt Cui ex proprio sanguine sacerdotes sacrificabant: ut dixit Lactantius libro primo institutionū. Quod Lucanus similiter libro primo tetigit cum ait: Tum quos scētis bellona lacertis Sæua mouet cecinere deos. Et Iuuenalis in satyra Crispini: Sed ut phanaticus cestro Percussus bellona tuo diuinat. Ante huius templum ut dixit Festus romæ columella erat: quæ bellica dicebatur: super quā hastam iaciebant: cum bellum indicebatur. Nam ab illa uocabulum bellum deductum quidam putant. Et dicitur belluz teste Seruio super octauo æneidos: tempus omne: quo uel præparatur aliquid pugnæ necessarium: uel quo pugna geritur. prælium autem dicitur conflictus ipse bellorum.
- B** ellerophontes cum duplicato. l. immediate subsequente. c. absq; diphthongo: atq; t. exili in fine scribitur.

hic teste Homero libro iliados sexto: fuit Glauci regis ephyrae filius in clyto decore conspicuus & uirtutis maxima. Sed adolescens Proeto filio Abantis regno ephyrae priuatus. In uictoris regia iussu regis degebat. Cuius in clyta forma capta Sthenoboea Proeti regis uxor: (qua Homerus solus Anteam uocat) illum de libidine requisit: pro cuius mercede regnum coniugis promittebat. Quod cum illa inpetrare ab eo non posset: uerita ne regi eam ille crimineretur: praueiciens Bellerophontem marito accusauit: asserens eum sibi uim inferre uoluisse. At rex cum Bellerophontem diligeret: nec de illo supplicium ipse sumere uellet: ad Heuriam lyciorum regem & Sthenoboeae patrem illum transmisit cum litteris indicantibus uoluisse eum filiae pudicitiam auferre. Qui cum se de illo occulte uindicare uellet: diuersis eum periculis: ut chimerae: & aliis uariis bellis obiecit. E quibus semper uictor & triumphator euadens. ultimo aduersum amazones eius regnum infestans illuz misit. Quas ille supatas in suos terminos redire coegit. Quamobrem Heuries tantam Bellerophontis uirtutem conspiciens: non solum ipsum miseratus est: sed Achymene alteram filiam: & Sthenoboeae sororem cum parte regni illi uxorem dedit. Quod postquam Sthenoboea cognouit seipsam interemit. Quae omnia Iuuenalis tetigit in ea satyra: quae incipit Omnibus in terris: cum ait: Sed casto quid forma nocet: quid profuit imo Hippolyto graue propositum: quid Bellerophonti Erubuit nempe ceu fastidita repulsa. Nec Sthenoboea minusquam crassa excanduit. Et se concussere ambae. Similiter Horatius in odis: ut proetum mulier perfida credulum falsis impulerit Criminibus nimis casto Bellerophonti.

Berecynthus absque aliqua aspiratione & y. graeco secundum Seruium in nono aenei. scribitur: mons est & oppidum phrygiae iuxta sangarim fluium. ubi magno cultu uenerabatur deorum mater: a quo frequenter berecynthia ipsa uocata fuit. Et ut ait Seruius annotauerunt antiqui differentiam inter hunc & montem deli per detractionem aspirationis ab ultima.

Berecynthia cum. c. exili sequente. y. graeco: & t. similiter non aspirato sequente. i. latino in penultima scribitur cuius causam in praecedenti dictione uidimus: fuit deorum mater sic a monte phrygiae cognominata. Ouidius li. fastorum. iiii. Quod bene mutarit sedem berecynthia dixit. de qua late uidebimus in dictione Cybele. At Cynthia cum. th. aspirato scribitur: quia a monte deli sic quoque cognominata: ut in ea dictione uidebimus.

Bergomum cum. o. in penultima scribitur: dictione est nec graeca nec latina: sed barbara: oppidum est in gallia cisalpina a gallis senonibus militibus Brenni teste Polycrato condita: quoque lingua per id uocabulum motana urbs designata: unde bergomenses ciues nuncupantur. Verum pergamum cum. p. in initio & a. in penultima scriptum oppidum fuit nobilissimum in minori asia regia Attali: & patria Galieni. Unde pergameni & non pergamenses dicti sunt ab hac ciuitate ob penuriam chartae ab Attalo rege missa est membranarum copia: quae ab oppido pergamena dicta sunt.

Berillus cum. i. latino & duplicato. l. scribitur: genus est lapidis coloris pallidi & transparentis. de quo pocula fieri apud nobiles romanos ostendit Iuuenalis cum ait in satyra Si te propositi: Heliadum crustas: & inaequales berillos: uel ob caelaturam uel ob impositos lapides preciosos. Nam byrrho ut multi gemmas ad pocula transfert: ut idem poeta dixit.

Beronice cum. i. latino & c. exili scribitur: fuit una Ptolomaei Philadelphi mater: cui a Philemone praefecto regis teste Plinio in ultimo naturalis historiae topothiaz importatum fuit: quod illi mire placuit. Ex quo facta deinde fuit statua Arsinoe Philadelphi uxori quattuor cubitorum: & sacra in delubro quod aureum cognominabatur. Altera fuit eius Philadelphi filia: & soror erat Ptolomaei Euergetis: uxore quoque Antiochi filii Seleuci primi. Alia scribit memoranda Iosephus filiam Herodis alterius Herodis regis iudaeorum filii: & soror Agrippae similiter iudaeorum regis: quam Titus Vespasiani filius teste Suetonio iucunde amauit. de qua Iuuenalis in satyra Credo pudicitiam tetigit cum ait:

Grandia tolluntur crystallina maxima rursus

Myrrhina: deinde adamas notissimus: & beronices

In digito factus preciosior. hunc dedit olim

Barbarus incestae. i. Ptolemeus Dionysius Cleopatrae uxori suae: qui deinde ad Agrippam iudaeorum regem de uoluitus: Beronicae sorori datus fuit. unde pergit poeta: Dedit hunc Agrippa sorori.

Obseruant ubi festa mero pede sabbata reges:

Et uetus indulget senibus clementia porcis. At eius rei historiam omnem late explicuit Iosephus de captiuitate iudaica libro

Alia ponitur a Valerio de uoltione.

Bessi cum duplici. f. scribitur: populi sunt thracum teste Solino dextero latere strymone incolentes usque ad mestum amnem: qui pangaei radices circumfluit. de quibus Ouidius libro. iiii. de tristibus ait:

Viueret quae miserum est inter bestiosque getasque

Illum qui populi semper in ore fuit.

Hos in quibusdam graecis codicibus bossos cum. o. & non cum. e. scriptos comperi.

Beta cum. t. exili scribitur: nomen est secundae litterae alphabeti graecorum. unde Iuuenalis in satyra Plurima sunt fuscinae ait: Hoc discunt omnes ante alpha & beta puellae. Verum & si haec littera apud graecos uoce ipsius. u. nostri dum consonans est praefertur: tamen cum apud nos transferretur: semper fere in. b. nostrum commutamus. Nonumque

- etiam & in. u. consonans: ut Βικιόν uitia: & alia pauca. Quin & omnia nomina litterarum terminata in. a. cū .t. præcedenti habent ipm. t. exile: hoc est sine aspiratione significatum: ut beta ita theta iota zita.
- B** ethys cum. e. absq; diphthongo & .th. aspirato atq; .y. græco scribitur: regio est hispaniæ quæ a fluuio per illâ decurrente nomen assumpsit: dicente Seneca in Medea:
Nomenq; terris qui dedit bethys suis.
Hesperia pulsans maria languenti uado. Et fluuius ipse a Βηθὺν: quod est pfundū nomē assumpsit. in hoc flumine lanas pulchro colore tingi ostendit Martialis cum dixit:
Bethys oliuifera crimen redimite corona
Aurea: qui nitidis uellera tingis aquis.
Quod Iuuenalis etiam tetigit cum ait in satyra Natali coruine dies
Præcipitare uolens etiam pulcherrima uestem
Atq; alias: quarum generosi graminis ipsum
Infecit natura pecus: sed & egregius fons
Viribus occultis: & bethycus adiuuat acr.
- B** ethsaida cum. th. aspirato sequenti. f. & .i. latino scribitur: ciuitas fuit in syria.
- B** etulus cum. t. exili & unico. l. scribitur: hispaniæ ē fluuius: cuius aqua ad ferri tēperamēta dicitur q̄saptissima.
- B** ianor cū. i. latino scribitur: fuit teste Homero li. xi. iliados unus ex troianis principibus q̄ cū Oileo auriga ab Agamemnone in bello interemptus fuit. Alius fuit Tyberini regis tusci: & Mantonis fatidicæ: quæ mantuâ cōstruxit. de quo Virgilius in Meeri: Nāq; sepulchrū incipit apparere bianoris. Et dicitur Bianor q̄si Βία. i. uio lentia: & p̄p̄ uir: hic idem dictus fuerat prius Oenus: ut uidehimus in dictione Manto.
- B** ias cum. i. latino scribitur: fuit priennensis philosophus ex asia patre Teutamo natus. hūc Satyrus septē reliq; sapientibus prætulit. Idem teste Laertio uir fuit totus regius: & ciuiū suoz princeps: quos diu aduersus periculis tutatus est. Sed tandem capta semel patria: cū fugientibus cunctis onustis sarcinulis preciosæ rerum suaz: & ipse interrogaretur cur ex bonis suis solus nihil secū ferret: respondit omnia bona mea mecum porto Post hæc usq; ad interitū suum defendendo amicos aduocauit. Et cum iam decrepitis pro clientulo aduocasset: fessusq; caput in nepotis filiaz gremium declinasset expirauit.
- B** yblesta prima cum. y. græco: & penultima cum. i. latino scribitur: urbs fuit in asia.
- B** ibliotheca cū. i. latino utrobicq; & .th. aspirato scribitur: atq; .c. exili dici pot̄ a nostris librorū repositariū id est Βιβλιων: quod est librorū: βιβλιον repositoriū. Et ut scribit Gellius libro noctiū atticæ. vi. libros athenis disciplinarum liberaliū publice ad legendū præbendos primus posuisse dicitur Pisistratus tyrannus. Deinceps studiosius accuratiusq; ipsi athenienses auxerunt. Sed omnem illâ postea librorū copiâ Xerxes athenaz portitus urbe ipsa præter arcem incensa abstulit: asportauitq; in persas. Hos porro libros uniuersos multis post temporibus Seleucus rex: q̄ Nicanor appellatus est: referendos athenas curauit. Ingens post numerus librorū in ægypto a Ptolemæis regibus uel cōquisitus uel cōfessus est. Ad milia ferme uolumina septingenta: sed ea omnia bello priore alexandrino dū diripitur ea ciuitas nō sponte neq; opera consulta: sed a militib; forte auxiliariis incensa sunt. Nec id prætereūdū uidetur: quod Plinius circa initiū. xxxv. libri naturalis. historię nouitiū dixit inuentū. Siquidē non ea auro argentoue: aut certe ex ære in bibliothecis imagines dicatae fuerunt illis. f. quoz immortales animæ in locis iisdem loquuntur. Quin imo etiā & quæ nō sunt finguntur: sicut in Homero euenit. Quo maius ut equidē arbitror: nullū est sc̄licitatis specimen: q̄s semp omnes scire & cupere qualis fuerit aliquis. Et subdit Asinii Pollionis romæ inuentum qui primus bibliothecam dicādo ingenia hominū rei publicæ fecit. An priores cœperint alexandriæ & pergami: q̄ bibliothecas magno certamine instituire nō facile dixerim. Imaginū amore flagrasse quosdā testes sunt: & Atticus Ciceronis edito de ea re in sua senectute uolumine. Et. M. Varro benignissimo inuento inferens in uoluminibus nō tantū septingentoz illustrium noia: sed & aliquoz imagines nō passus interire figuras.
- B** ibhopola cū. i. latino utrobicq; scribitur: dicitur a nostris librariis. Nā cōponit̄ ex Βιβλιοσ: q̄ est liber: & πωλω uendo: cum ille sit qui libros uenditat. Martialis in ultimo: Et faciet bibliopola triphon. Verz ut ex antiquo rū dictis annotare ualimus: liber duo significat: ipm opus totum: & certā operis partem. unde ait Vlpianus Sicui centū libri sint ligati: centū uolumina ei dabimus: nō centum quæ quis ingenio suo metit̄ sit: quæ ad libri scripturā sufficeret: utputa cū haberet Homerz totū i uno uolumine nō q̄d: aginta octo libros cōputam̄ sed hoc unū Homerū uolumen pro libro accipiendum est. Sic nostro iudicio cōluere: Cicero: sic Gellius: & alii fere omnes. Nōnulli uero putant melius dici totū opus codicē: & certam operis partem librum: ita ut Virgilius aeneis nō liber sit: sed duodecim libri. georgica nō sit item liber: sed libri quattuor. bucolica unus liber dicatur: sitq; idem unū uolumen. Georgica quattuor uolumina: aeneis. xii. Ouidius: Sūt mihi mutataz ter quinq; uolumina formæ. Alii uero totum opus librum uocant: & operis partē uolumen: ut Plinius de libris sui auunculi loquens ait libros tres in sex uolumina propter amplitudinē diuisit. Volumē uero uel a uolo dictū est: eo quod in libris uoluntas apparet: uel quod magis sequeretur a uoluo: eo quod uolui apud antiquos cōsueuerit: ut duo Casaris anticatonēs. Simili modo hebræi legē suā uoluerit: & græci missam hoc tpe

confueuerunt. Sic antiqui romani qui in libris arborum. i. corticibus scribebant: ut eos libros comodius ferrent conuoluebant. unde forte uolumina appellauerunt. Namq; adhuc durat uerbum euoluere libros: pro eo quod est aperire libros lectitandi gratia: quasi rem conuolutam explicare. Quoadmodum euolare est reuelatam detegere. Nisi dicimus euolui libros propter numerum paginarum. Accipitur autem nunc euoluere libros siue auctores: pro eo quod est lectitare.

- B**io uel ut alii more graeco scribitur Bion cu. i. latino sequente. o. scribitur: fuit genere borystenites. Quibus autem fuerit parentibus: & quibus ex rebus ad philosophiam se traxerit: ipsemet enarrauit in epistola ad Antigonum sic dicens: Pater meus liberatus fuit cubito se tergens. Significabat autem illum succidiam: & lardum uendere: borystenites genere habens non facie: sed in facie scripturam iudicium acerbissimi domini. Mater autem quam huiusmodi ducere potuit. Deinde pater nescio quid in rem publicanorum committens: cum tota domo uenundatus est: me adolescentulum haud ignauum uel ingratum: orator quidam emit: Is moriens mihi omnia reliquit. Ego tabulas ipsius exurens cunctasq; discindens athenas concessi: ibiq; philosophatus sum. Fuit hic Bio ingenio uerfatili: ut dixit Laertius: & sophista callidus. Fuit auditor Cratis & Theodori athei: quin & Theophrasti. & ut dixit Eratosthenes primus Bio philosophiam uario orationis flore uestiuit. hic alibi culpans dicebat illum dum esset adolescens uiros ab uxoribus: dum esset iuuenis uxores a uiris abduxisse. Fuere teste Laertio Biones decem: Primus Pherecydi Syro contemporaneus fuit. Secundus rhetor syracusanus: qui in arte rhetorica scripsit. Tertius hicipse. Quartus qui attice multa conscripsit & ionice: qui primus ostendit regiones quasdam esse: ubi sex mensium esset nox: & totidem dies. Quintus solensis qui scripsit aethiopia. Sextus rhetoricus: cuius feruntur nouem libri musae inscripti. Septimus lyricus poeta. Octauus milesius sculptor. Nonus poeta tragicus. Decimus sculptor clazomenius siue chijs.
- B**io thanatus prima cum. i. latino: antepenultima cu. th. aspirato: & ultima cu. t. simplici scribitur: dicitur ille quod per uolentiam mortuus est: hoc est Bion. i. uolentia: & mors. Nam ut antiqui gentiliu theologi asserunt: Bio thanatorum animae in originem suam non recipiebantur: nisi uagantes legitimum tempus sati compleuerint: quod poetae ad sepulturam transferunt: ut centum errant annos. unde occisura se ipsam ante tempus Dido dicebat ad Aeneam: Omnibus umbra locis adero: dabis improbe poenas. Scilicet mihi uaganti.
- B**uria prima cum. y. graeco: & penultima cum. i. latino scribitur: apud graecos uero addit. s. in fine: & dicitur Βυρία. Sane ex nostris nonnulli duplicant. r. quod sine ratione factum est.
- B**yrrho cum. y. graeco & duplicato. r. atq; secundo aspirato scribitur: & dicitur quasi pyrrus hoc est ruffus. Quia & pro nomine proprio a luuenale ponitur.
- B**yrsa cum. y. graeco scribitur: uocabulum est tyrium: quod apud nos corium uel tergus indicat: a quo carthago eo nomine prius cognominata fuit: quia pro illa aedificanda tantum loci Dido emerat a rege Hiarba: quantum corio tauri tegi posset: dicente Virgilio libro aeneidos primo: Mercatiq; solum facti de nomine byrsam Taurino quantum possent circundare tergo.
- B**isaltæ cum. i. latino & t. exili scribitur: populi sunt scythici. de quibus Virgilius libro georgicorum. iii. meminit cum ait: Bisaltæ quo more solent acerq; gelonus Cum fugit in rhodopen: aut in deserta getarum.
- B**issus cum. y. graeco & duplicato. f. scribitur: genus est lini subtilissimi. Est & aliud pretiosius linum: quod durat in igne: & teste Plinio libro. xiiii. pondere auri olim permutabatur.
- B**istonium cum. i. latino utrobique: & t. exili scribitur: stagnum est in thracia abderæ urbi propinquum: in quo teste Herodoto libro historiæ. vii. duo flumina cadunt: stranus & compantus: a quo & ipsa thracia (ut quidam uolunt) dicta est bistoniam: & nonnunquam bistonis cum. i. latino etiam in ultima: ut Ouidius epistolarum heroidum. Et tuta a bello bistonis ora fuit. i. thracia & thraces Solino teste bistonis. At uero Lactantius grammaticus super secundum thebaidos: & stagnum & prouinciam a Bistone rege cognominata uoluit.
- B**itias cum. i. latino utrobique: & t. exili scribitur: nomen est uiri: quod teste Seruio Liuius dixit fuisse praefectum classis punicae: quia. f. Dido carthaginem usque perduxit. de quo Virgilius in primo: Tum bitias dedit increpitatis. At in. ix. de alio locutus est cum ait: Pandarus & bitias idæo alcanore creti.
- B**ithynia prima cum. i. latino: sequens cum. th. aspirato: & y. graeco penultima cum. i. latino scribitur: licet Parmenides latinus quidam grammaticus: & qui nunquam codicem graecum uidit: aliter somniat: puintia est minoris aetate aduersa thraciae & proxima troadi ad introitum ponti: prius bebrytia dicta fuit: postea mygdonia: & ultimo a Bithyno rege bithynia cognominata. haec teste Solino diues est urbium: & opulenta rerum a fontibus sangari fluminis proprios primosque fines habet. eadez teste Seruio phrygia magna fuit: in cuius agro ut idem Solinus refert libyssa locus est: nicomediae proximus sepulchro Hannibalis insignitus. Est etiam in eadem hylas fluiuius: & prusa urbs.
- B**iton cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit frater Cleobis: qui duo matrem Argiam in Iunonis templum curru traxerunt: ut late ostendit Herodotus libro historiarum. i. & ex nostris Cicero: Serulus: Valerius de pietate erga parentes: & alii nonnulli.
- B**ituri cum. i. latino & t. exili scribitur a graecis: populi sunt galliae.

- B**yzantium prima cum .y. græco sequente .z. consonante: penultima cum .t. exili & .i. latino scribitur: urbs est thraciæ maritima a Pausania spartanorum rege prius condita: ut testatur Iustinus libro suo epitomatis .ix. Nunc uero constantinopolis a Constantino imperatore: qui eam adauxit & exornauit uocatur.
- B**laſterare cum .ct. exilibus scribitur. uocabulū est a græca dictioe deductū: quæ dicitur βλαξ̄ hui⁹ βλακός: a nostris uero iactans seu iactator dici potest: ideo blaſterare est stulte & præcupide loqui. Nam huiusmodi homines in uerba proiectos nostri ueteres teste Gellio locutuleios & blaſterones & linguaces dixerunt: qui etiam a græcis καταγλώσοι appellantur. unde Homerus unum ex omnibus Therſitē αμετροεπί & ακριτοῦνοον appellabat. Verba illius multa: ἀκοσμεστέρεντων σφρεπεντων sine modo gracchulorum similia esse dixit Sane in libello de philomena: qui Ouidii a nonnullis inscribitur: habetur arietem blaſterare cum ait: blaſterat hinc aries: & pia balat ouis. Festus uero dixit camelos blaſterare cum uoces edunt.
- B**oechus cum duplicato .c. & secundo aspirato a græcis scribitur: fuit mauritanie & getulie rex. hic generū suum Iugurtham catenis ligatū. L. Syllæ Marii quaestori tradidit: ut plene ostēdit Salustius in Iugurthino.
- B**œbeis prima cum .œ. diphthongo: penultima absq; diphthongo: & ultima cum .i. latino scribitur: fuit teste Porphyrio in secundum iliados: Homeri palus theſſalie.
- B**œtia cum .œ. diuisis syllabis & .t. exili: atq; .i. latino scribitur. regio est europæ in confinio atheniensi a boe: quam indomitam Cadmus Agenoris filius ibi comperiens immolauit: sic quoq; cognominata fuit. Hæc sub attica regione compræhendi nonnulli uolunt. Quin & olim sub macedonia nomine nonnulli deuenisse referunt. hæc eadem ut ex quibusdam Homeri glossulis accæpi: aonia prius ab aoniis ibidem habitantibus uocata fuit. Nouiter uero quoniam ab uuandalis ex africa pulsus occupata fuit: uuandalia dicta fuit.
- B**ootes cum .oo. diuisis syllabis: & duplici .o. & .t. exili scribitur: hic est qui & arctophylax a plurimis cognominatur: quem Arcadem Calistonis filium fuisse dicunt. sed Aratus ideo bootem illum dixit: quia arcton q̄ plaustrum dicta fuit: agitare uidetur.
- B**œotix cum .œ. diphthongo & .i. latino sequente .x. consonante scribitur: fuit quidē cimbrorum rex a Mario debellatus.
- B**ombyx cum .y. græco scribitur: uermis est: quo apud æthiopes: indos: & seres nascitur sericum: quod etiam bombyx uocatur: Intra quod ut serunt conclusus uermis emoritur: ex quo in terra sato: iterū produci bombycem dicunt: a quo panniculus rubedine infectus: & aptus mulierum genas inficere bombycinus uocatur: penultima scilicet correpta. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam inquit: Et panniculus bombycinus urit: id est sericeus. Ponitur etiam bombyx a Theocrito proprium nomen scæminæ.
- B**omilchar cum .i. latino: & .ch. aspirato scribitur: fuit Hamilcharis filius: & in medio carthaginis foro patibulo suspensus.
- B**olis cum unico .l. & .i. latino scribitur: dici potest latine a similitudine magis q̄ a iaciendo iaculum: ad cuius similitudinem faces quædam igneæ bolides uocabantur. Vnde Plinius libro secundo duo genera earum lampades uocant: plane faces alterum bolidas: quale mutinensibus malum uisum est: distat q̄ faces uestigia longa faciunt priore ardente parte: bolides uero perpetua ardens in longiora trahit limitem.
- B**oreas cum unico .r. a nostris & .e. absq; diphthongo scribitur: eo quod prima a latinis poetis semper breuius ponitur. Ouidius libro metamorphoseos primo: Horrifera inuasit boreas: contraria tellus. Virgilius libro georgicorum primo: At boreæ de parte trucidis. Apud græcos uero cōmuniter cū duplici .r. scribitur: ut Βόρρας: quod illorum poetæ non semper obseruauerunt: sed more nostro cum unico .r. scribentes breuiter protulerunt. Orpheus in argonautica: πόντον ὑπερβόρην μερόπες. Aliquando uero & Βορείας huius Βορείας declinant: ut idem κέρρε ἀντιπρόσκοισι Βορείας ἀντίον ἀρκτου. Et dicit a nostris aquilo. hunc quidam illum esse putant: qui Homero αἰθήρ γενέτης: hoc est æthere genitus appellatur. Nā ab æthereo axe descendere etiam a nostris poetis dicitur. ut Ouidius libro primo de tristibus: Quantus ab æthereo personat axe fragor. Qua de re a quibusdam etiam ἀπάρκτιος: hoc est septentrionarius appellatur. Nec nisi quattuor principales uentos nominauit Homerus: quos Seneca in Agamemnone tempestatē describens: quam passus fuerat Agamemnon: pulcherrime unico uersu conclusit dicens: Rapiuntq; pelagus infimo euerſum solo. Aduersus euro zephyrus: & boreæ notus. Ouidius uero libro .i. de tristibus quattuor uersibus hos eosdem uentos cum locis suis: unde persiant recolligens ait:
 Nam modo purpureo uires caput curus ab ortu.
 Nunc zephyrus sero uespere missus adest.
 Nunc gelidus sicca boreas bacchatur ab arcto.
 Nunc notus aduersa praelia fronte gerit.
- B**orysthenes cum .y. græco & .t. absq; aspiratione scribitur: sed ut apud antiquiores nostros diligentissime annotauit: illud .y. græcum in .u. nostrum conuerti cōsueuerat. Vnde etiam in triumphalibus. Ti. Plautii apud tybur scriptum comperi VLTTRA BORYSTHENEN cum .u. nostro & non .y. græco: ut pulcherrime litteræ indicant. Et est teste Herodoto libro historiarum quarto: fluuius scytharum magnus: & ab isto quartus memoria dignus: ita ut secundus sit tyres: tertius bypanis: & hic quartus. Et ut idem auctor subdit: si in se cō-

fideretur: quia in illum nulli alii defluunt fluuuii principalissimus omnium fluuuiorum excepto nilo uidetur cum purus & simplex absq; aliorum admixtione descendat. Nec illius eodem Herodoto teste: ut neque nili initium designatur. hic cum gentes sui nominis: & latissima pabula nauigabilis semper alluerit: in euinum descendit pontum.

Bos cum simplici. o. hoc est absq; diphthongo scriptum: etiam graecum uocabulum est. Nam ut comperi ab Aristarcho grammatico antiquissimo in quibusdam glosulis in Homeris descendit a uerbo βω. quod apud illos significat alo seu uescor: cuius futurum facit βόσω: a quo bos formari per ablationem. ω. magni dixit Addit & aliud cum in sceminino profertur: boum congregationem designare. Sane apud nostros in nominatio ac uocatio singulari: datiuoq; & ablatiuo plurali primam producit: in reliquis uero casibus corripit: & a boue reboo uerbum deducitur: quod graecum esse dixit Seruius super tertio georgicorum. Nam apud Latinos ut ait nullum uerbum est: quod ante. o. finalem. o. habeat excepto inchoo: quod tamen maior res aliter scribebant: scilicet auferentes aspirationem a. c. & duabus uocalibus interponentes dicentesq; inchoo: Ita ut tria tantummodo haberent nomina: in quibus. c. litteram sequebatur aspiratio: sepulchrum: Orchus: & pulcher. ex quibus ut ait pulcher tantum hodie aspirationem recipit.

Bosphorus cum. ph. aspirato scribi debet: ut Oenophorus: Christophorus: & similes: quae cum graecae dictiones sint: & a uerbo βοφοω: quod nos cum. f. fero dicimus compositae: cum. ph. scribi debent. Et dicitur a transitu bouis uel angustis meatibus boum peruiis: ut uidebimus in dictione oceanus. Et sunt bosphori duo nominatissimi. Vnus qui thracicus dicitur prope byzantium: siue iam constantinopolim: quem teste Herodoto facta ex nauibus ponte Darius ad scythas proficiscens: cum exercitu pertransiuit. Cuius rei erectam columnam litteris annotatam monumentum reliquit. Alter uero bosphorus in introitu paludis maotidos habetur: qui cimmericus dicitur: & de quo Ouidius libro tristium tertio: locutus est cum ait:

Bosphorus & tanais superant scythiaq; paludes
Vixq; satis noui nomina pauca loci.

Botrus cum. t. exili scribitur: sed ubi nos. u. illi. y. graecum habent: dici potest a nostris racem⁹. Virgilius libro georgicorum secundo:

Et turpes auibus praedam fert uua racemos.

Brabasthenes cum. th. aspirato scribitur: ponitur ab omnibus mons: quem Liuius libro quarto de bello macedonico: decem milibus passuum a lacedaemonia longinquum dixit.

Brachae cum. ch. aspirato scribitur: & a βραχύ: quod est breue deducitur: quasi breuia quaedam sint pudendorum subligacula: ut Iuuenalis: Mittentur brachae. Quidam uero putant geminandum. c. ac scribendum brachae: euz prima ultra naturam sui primitiuum apud nos longa sit. Nam βραχύ apud nostros primam breuem obtinuit: ut patet in tribracho: cuius penultima breuis ponitur. Sed cum apud graecos duplex illa sequatur: necessario longa est. Ego uero magis puto absq; geminatione scribendum. Nec penultimam primitiuum apud approbatos auctores nostros breuem poni.

Brachycatalecton sola secunda aspiratur: & cum. y. graeco scribitur: dici potest a nobis breuis terminatio: uel breuiter terminatum. Nam ex βραχύ: quod est breue componitur: & καταληγω: quod est termino: unde catalectum terminatum. Vnde uersus ille cui defunt in fine syllabae: brachycatalectos cognominatur.

Brachium cum. ch. aspirato & i. latino ab omnibus graecis scribitur: quod si a βραχύ: quod est breue: ut dixit Festus deduceretur: eo quod ab humeris breue trahatur: cum. y. graeco scribendum uideretur: nisi dicamus. y. graecum in. u. nostrum conuersum esse: & ante se. i. latinum suscepisse.

Brachyologia cum. ch. aspirato sequente. y. graeco scribitur: dicitur a nostris breuiloquium. Nam ex βραχύ quod est breue componitur: & λογία locutione: uel λόγος locutio.

Brachtea cum. ch. aspirato & t. exili scribitur tenuis est lamina: & sua sponte plicabilis. Nam a βραχύ deditur: quod non minus tenue q̄ breue designat. At uero lamina quid crassius est: & ex qua armatura conficitur: qua incensa olim homines torquebantur: nec compressa aut agitata crepitat: ut brachtea praetenuitate. Virgilius libro aeneidos sexto.

Talis erat species auri frondentis opaca:

Illice sic leni crepitabat brachtea uento.

Nam laminam tam ferream aream plumbeam stanneam: q̄ auream argenteam electream orichalceam dicimus. Brachtea uero potius ex his posterioribus: & inde brachteola diminutiuum deducitur: ut Iuuenalis in satyra Exemplo quodcumq; malo inquit:

Brachteolam de castore ducas.

Brachteola cum. ch. aspirato & t. exili scribitur: diminutiuum est deductum a brachtea: ut in praecedenti dictione uidebimus.

Brachmanae cum. ch. aspirato scribitur: populi sunt indorum.

Brasidas cum. i. latino scribitur: fuit uiri atheniensis proprium nomen.

Brepium cum. i. latino scribitur: promontorium est aethiiae teste Plinio libro quarto naturalis historiae.

- B**riareus cū. i. latino scribitur: fuit Titani & Terræ filius deorū cōtemptor: & maxime Iouis: ut nostri poeta describūt: quāq; aliter in iliade dicat homerus. Hesiodus uero in theogonia ipm Cæli & terræ filium dixit: fratresq; Cotti & Gygis. Quorū singulū centū manus habere dixit: & capita quinquaginta: iuxta quod dixit Horatius in odis: Nec si resurgat centimanus gyges. Homerus uero dixit solē ipsum centimanū esse.
- B**ryax cū. y. græco scribitur: dici pōt latine fulcus: & fuit nomē optimi sculptoris. de quo uidebimus in dictiōe maufol^o. Et cū aliquādo apud nostros legerim ī genitiuo declinatū Brysiadis: puto etiā Bryasis dici posse.
- B**rifeis prima cum. i. latino ab omnibus græcis scribitur: & ultima similiter. Sed de prima an cū. y. græco: uel. i. latino scribi debeat: dubiū facit Ouidii auctoritas: q; libro secūdo de remediis Atridē introducit cōsolantē se de Brifeide: quā postq; ex respōso Calchantis & ope achillis Chryseida patri restituit: in solatiū rapti amoris ab achille auferri iussit. unde apud Ouidiū Atrides ait: Et si prima sinat littera nomē idē: q; si dicere uelit quod ubi est. b. si ponat. c. idem cum Chryseide nomen erit. Sed cū Chryseis omnino cū. y. græco scribat. sequi uidetur quod Brifeis simili modo scribenda sit: sed nō intellexit Ouidius nisi in litterarū numero: & sono uocis. Nam alias cū in Chryseide sit aspiratio: & in Brifeide esset: quod fieri nō pōt. Et fuit Brifeis puella phrygia ex lyncēssō ciuitate: ut in ea dictiōe uidebimus.
- B**rysea cum. y. græco & e. absq; diphthongo scribitur: licet apud græcos ante ultimā ei diphthōgus habeat. Ciuitas fuit laconia: ut dixit Porphyrius in secundū iliados Homeri librū. cuius ut ait gentile est bryseates in hac eodē teste Bacchus præcipue colebat: unde Bryseum dictum illum puto.
- B**ryseus cum. y. græco & e. absq; diphthongo scribitur: unum est ex cognominibus Bacchi: dictū uel a brysea urbe: in qua præcipue colebatur: ut uidebimus in dictiōe præcedenti. uel ut quidam uolūt a uoce baccantium: unde & βρυυός stridorem apud nostros designat.
- B**ritannia cū. i. utrobiq; & t. exili atq; duplicato. n. scribitur: græci uero loco. i. ponētes. e. ac duplicātes. t. britannia dicūt: quod in geminatione ipsius. t. nōnulli ex antiquis nostris in p̄sa obseruauere: unde in triūphalib^o. Ti. Plautii apud tybur scriptū habet. Et comiti Claudii Cæsaris in britannia cū duplici. t. & duplicato n. Sed cū prima breuis a poetis nostris ponat: cū unico. t. iam scribenda uidet. insula est teste Plinio li. iiii. naturalis historia: inter septentrionē & occidentē sita: hoc est ab omni continēte diuisa. Nā a germania: q; sub septentrione est incipiens: iuxta galliā & hispaniā uersus occidentē p̄tendit: Ideo ait Solinus: finis erat orbis ora gallici litoris: nisi britannia insula nomē pene orbis alterius mereret: unde ait Virgilius: Et penitus toto diuisos urbe britannos. hæc quoq; albina dicta prius fuit a quibusdā albis montibus: q; ad eam nauigantib^o primo apparent. Et ut nōnulli ferunt a Britone quodā rege britannia postea appellata fuit. Porrigiturq; in longū teste Solino octingentis: & amplius milibus passuum. Metiturq; usq; ad calydonicū angulū: ad quē appulsum Vlyxem ara: & græcis litteris inscriptū uotum manifestāt. In hac tēpore solstitii æstiu: hoc est cū sol intrat cancrū fiunt dies longiores q; in italia & noctes breuiores: & hoc tanto magis: q̄to ad septentrionē ipsa plurimū porrigit. Nam teste Plinio libro historia: naturalis secundo: in italia dies longissimus continet horas. xv. in britannia uero decē & septē: ita ut breuissima nox nostra nouē resultat horarū: & illoq; septem quare ait Iuualis in secunda satyra: Et minima contentos nocte britannos.
- B**rixia cū. i. latino utrobiq; & x. consonante scribitur: urbs est galliæ cisalpinæ a germanis transeuntib^o ad italiā duce Ciconio condita: ut testat Liuius li. v. ab urbe: quorū lingua apud nos speculā designat.
- B**romius cū. i. latino scribitur: unum est ex nominibus Bacchi: dictū a βρωμω: quod est cōsumo: eo quod ut aiunt uinum tēperate sumptū omnes superfuitates cōsumit: & digestionē adiuuat. Intēperate uero humiditātē bonā desecat: & neruorū hebetat uires: sicq; tremulētos & effætos ingurgitatores reddit. Alii a βρωμη: quod est tonitruū dictū uolunt: quia cum tonitru adueniente Ioue: mater est illum aborsā.
- B**ronchus cum. ch. aspirato scribitur: a nostris dicitur guttur: & nonnunquam gutturis passio: quæ ex reumate descendit.
- B**rongus cum. g. in finali scribitur: fluuius est de quo uidimus in dictiōe anger.
- B**rontes cum. t. exili scribitur: fuit unus ex cyclopibus ministris Vulcani: qui apud nostros interpretari potest tonitrus. Nam βρωντη græce idē est quod latine tonitru dicim^o. Alter uero dictus fuit Steropes: qui apud nostros interpretatur fulgur. Nam græce ἀστραπη latine fulgur dicitur. Alius autem Pyracmon uocatur: quasi ignita incus. Nam pyr quoq; ignis est: & ἀκων incus. unde Virgilius libro æneidos octauo. Brontesq; steropesq;: & nudis membra pyracmon.
- B**ruchus cum. ch. aspirato scribitur: & a βρωσω: quod est rodo deducitur.
- B**ruma cum unico. m. scribitur: dicitur quasi βραχυ. i. breuis: u. u. ap dies.
- B**rusa cum unico. s. scribitur: sed ubi nos cum. b. græci cum. p. scribunt: est urbs in bithynia ab Hannibale teste Plinio libro quinto naturalis historia: sub monte olympo condita.
- B**ulchar cum. ch. aspirato scribitur: fuit Siphacis numidiæ regis præfectus: qui Masanissam hostiliter persecutus est.
- B**ucentaurus cum. e. & t. simplicibus scribitur: dictio est composita: ex uoce bu: quæ magnū quiddam enuntiat: & centaurus: ut late uidebimus in dictiōe bulima.

- B**ubuleus cum. c. simplici scribitur & dicitur quasi bubus cultor. Nam is teste Paulo iurisco nullo de fundo instructo dicitur: siue qui bobus arat: siue qui boues fundi aratorias pascit.
- B**ucolicus absq; aliqua aspiratione & unico. l. sequente. i. latino scribitur: dicitur a nostris armentarius: ut Virgilius li. georgi. iii. Armentarius a fer Agit. unde teste Donato sup Virgiliū: q̄ expositores Theocriti secutus est: tria sūt pastoz generā: quā dignitatē aliquā i bucolicis habēt. Minimi sūt ἀπόλοι: q̄ a nostris caprarii dicūt. Paulo honoratiōres sūt βοιωτικοί q̄ apud nos ouiliones dicūt. Honestissimi autē & maximi βουκολικοί dicūt: q̄ a nostris armentarii appellāt. A quib⁹ tanq; ab excellentissimo pastorū gradu: primū suū carnē Virgili⁹ bucolicū appellauit. & teste Macrobio ex affectu: quē ad linguā grēcā habebat Virgilius græco magis uocabulo q̄ latino opa inscripsit. Quod sane carmen qualiter cōpertū fuerit uidebim⁹ in dictione Daphnis.
- B**ucolion cū unico. c. & i. latino scribitur: fuit maxim⁹ filioz Laomedōtis dicte Homero li. vi. ilia. βουκολιον ἀν υἱός ἀγαθέου λαομέδοντος πρὸς βύτατος. Hic teste eodē Homero cum oues pasceret: ex nymp̄ha noīe Abarbarca furti⁹ filios p̄creauit Aefapū & Pædasum: quos Euryalus in bello troiano occidit.
- B**uccina cum duplicato. c. & i. latino scribitur: a græco uocabulo deducitur βουκ κενισήριον: quod instrumentum est: sic quoq; a soni similitudine uocatur: quod sane signū dat in hostes ad sollicitudinē & pugnā. Virgilius libro. vii. æneidos: Qua buccina signū dira dedit. Et libro. xi. Bello dat signum rauca cruentum Buccina. Tuba uero ad prælium cōcitabantur: ut At tuba terribilē sonitū p̄cul are canoro Increpuit. huius sonitus clangor: ut Clangor ue tubarum. buccine uero buccinum.
- B**ucephalus cum. c. exili & e. absq; diphthongo scribitur: fuit equi Alexandri magni nomen: sic quoq; cognominat⁹ ob similitudinē: quā in capite bubali detinebat. Vnde cōponit⁹ ex κεφαλή: quod est caput: & βοῦσ bos. In cuius honorē Alexander bucephalam cōstruxit in india: ubi equus mortuus est.
- B**udini cum. i. latino scribitur: populi sunt teste Herodoto li. historiæ. iii. ultra sauromatas: pinguem sane: & omni siluarum genere opimā terram incolentes. At uero budii populi sunt medorum.
- B**ultima cum. i. latino scribitur: dici pōt quasi magna fames. Nā cōponit⁹ ex bu uoce: quā cū admiratione apud antiquos nostros magnū quid indicabat: & λέιμη fames. unde Varro in libris: quos de re rustica scripsit: A magnitudine inquit boum: qui in italia erāt cōsuetudinē factā fuisse: ut præposita hac uoce bu magnū quid dam semper denuntiares: inde dici bulimam magnā famē: & bu pædes grandes pueros. s. cum. x. diphthongo in penultima. Nā cum. e. sine diphthongo significat magnos pedes: & similiter unā bumaminā: quā græci βοῦμασθη uocant. Virgilius libro georgicorum. ii. Et tumidis bumasthe racemis. Et talia his similia: quæ semper ad magnitudinis rationē p̄tinēt: p̄ quē modū: & bucentauri dictā putamus nauem quandā magnā: quæ cætauri signo annotabat. Quod Virgi. elegātissime illo uersu expressit cū ait: Cætauro inuehit magna.
- B**umasthos cum. th. aspirato scribitur: dicitur a nostris bumamma. Nam cōponitur ex uoce bu: quæ magnū quid enuntiat: & μασθος: quod est mamma. Nā uua magna est quæ puellaz mamma uidet. & a Virgilio bumasthe græce enuntiat: cum ait li. georgicor. ii. Et tumidis bumasthe racemis.
- B**ura cum unico. r. scribitur: oppidum est achiuorum.
- B**uris cum unico. r. & i. latino scribitur: dicitur curuamennum aratri: dictum quasi bouis ura. i. cauda: cū sit in similitudinē caudæ bouis. fuit etiam lacedæmonii cuiusdam nomen.
- B**urrhum cum duplici. r. & secundo aspirato scribitur: sed græce cum. p. & y. græco in prima scribitur: hoc ē pyrthon quod iam ruffum dicimus.
- B**usiris cum unico. f. & i. latino utrobique scribitur: fuit Neptuni filius ex Libya susceptus: & ægypti tyrannus: qui cum suis diis hospites immolaret: & ad eum Hercules diuertisset: & simili perfidia qua cæteri tentaretur: regem ipsum aris suis impositum interfecit. Cuius itaque perfidi ritus causam posuit Ouidius libro primo de arte dicens:
Dicitur ægyptus caruisse iuuantibus arua
Imbribus: atq; annos sicca fuisse nouem:
Cum thrasius busirin adit: monstratq; piari
Hospitis effuso sanguine posse iouem:
Illi Busiris fies iouis hostia primus
Inquit: & ægypto tu dabis hospes aquas. Sane teste Seruio huius laudes Isocrates orator eximius elegantissime scripsit. Ob quod Virgiliū dixisse putant: Quis aut eurystea durum: Aut illaudati nescit busiridis aras. exponentes illaudati pro ualde laudati. Alii uero dicunt participium pro nomine positum: ac idē quod illaudabilis designare: ita ut si ab Isocrate laudatus fuerit: non fuerit dignus laudari. Virgilius li. ænei. ii.
Dives inaccessos ubi solis filia lucos.
Assiduo resonat cantu id est inaccessibiles lucos: quia periculosos accessu: cum iam ad eos accessissent Vlyxis focii: & alii q̄ plures pro uarietate temporum. Fuit etiam in ægypto hoc eodē Busiridis nomine & literatura urbs cognominata: in qua teste Herodoto libro historiæ primo: templum fuit Isis magnum a hanc & ab eodē busiride conditam scribit Diodorus siculus libro historiæ secundo. & ab ægyptiis solis urbem a græcis thebas appellatam: ut uidebimus in dictione thebæ.

- B** ussi cum geminato. s. scribitur: populi sunt medorum.
- B** utes cum. t. exili scribitur: fuit filius amici regis bebyrciorum: & pater Erycis. Est etiam eodē noīe scytharū fluius: cui propinqui sunt agathyrsi & farmatae.
- B** utyrum cum. t. exili & y. græco scribitur: dicitur proprie bouis caseus. Nam componitur ex Βούσ: quod bouem dicit: & Τύρον caseum.
- B** utrotum cum. t. exili utrobique scribitur: ubi in prima. y. græcum in. u. nostrum cōuersum fuit. Nam apud illos bytrotū dicitur: urbs fuit chaonea: quæ pars est alpestris epiro excelso in loco sita: dicente Virgilio libro æneidos tertio: Et celsam butroti ascendim⁹ urbē. licet nōnulli more græco bytroti legere uelint. In qua ut idem poeta ostendit troianus Helenus post troiæ excidiū regnauit: dicente etiam Ouidio li. metamor. xiii. Rura petunt epiros ab his regnataq; uati
Bytrotos phrygio simulataq; troia teneret.
- B** uxtus cum. x. consonante apud græcos scribitur: nostri uero plærung; x. in duplicatum. s. commutare con-
fueuerunt: ac dicere bussus. Quin & ubi primam græci cum. p. & y. græco scribunt: Nos cōmutantes. p. in
b. & y. græcum in. u. nostrum dicimus bussus. Et est arbor ac lignum: ex quo bussola fiunt. quandoq; uero
ex more græco bussolum a nostris pyxis huius pyxidid dicitur. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et condita in
pyxide lyde. Sane Seruio teste super octauo æneidos: dicitur hæc buxtus & hoc buxtū: unde ut ait superfluo
quidam arborem generis fœminini esse uolunt: lignum uero incisum neutri cum eo loco etiā de ligno gene-
ris fœminini a Virgilio habeatur exemplum cum ait: Tympana nos buxtusq; uocat berecynthia matris Idææ.

Abalii cum. c. exili hoc est absq; aspiratiōe & unico. l. scribitur: sunt teste Hero-
doto libro historiarum tertio: populi asiatici.

Cabrion cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro octauo ilia-
dos: frater Archeptolemi aurigæ Hectoris: In cuius mortui locum suffectus fu-
it. Apud nonnullos uero græcos dicitur cabriones.

Chabrias cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit atheniensis: & in summis
ducibus habitus: resq; multas memoria dignas gessit: ut Plutarchus & Aemili-
us de illo rettulerunt. Nanq; illum inter cætera castrametari: & bellicas artes
summe nouisse ostendunt.

Cacabus absq; aliqua aspiratione scribitur: uocabulum græcum est: quod a so-
no nomen assumpsit: quem supra ignem positus facit: a nostris dicitur olla in qua pulmentarium coquitur.
paulus iurifconsultus de fundo instructo: cacabos inquit inter & æneum quod supra focum pendet nō mul-
tum interest. hoc aqua ad potandum calefit: in illis pulmentarium coquitur.

- C** acethos cum. c. exili utrobique & e. absq; diphthongo atq; th. aspirato scribitur: dici potest a nostris malus
mos seu mala consuetudo. ut Iuuenalis in satyra quæ incipit Et spes & ratio inquit: Scribēdi cacethos ægro
quæ in corde fenescit. Nam componitur ex κακός: quod est malus: & εἶος cum prima breui: quod est com-
munis mos seu consuetudo: ut in dictione ethos uidebimus.

- C** acephaton cum. c. utrobique & t. exilibus atq; ph. aspirato scribitur: dici potest a nobis mala locutio: uel cō-
sonantia. Nam componitur ex κακη: quod est mala: & φάτρον locutio: quam figurat tunc esse dixit Seruius
super primum æneidos: quando præpositionem cum littera. n. consequitur. ut Virgilius: Numerum cum
nauib; æquat. Alii uero etiam addunt cum sequens dicitio duas habet syllabas præcedentibus duabus cō-
similes. ut Cicero in epistolis: O fortunatam natam me consule romam: quod sane inconcinne fieri depræ-
hensum est. Sed ut ait Iuuenalis Si sic omnia dixisset Antoni gladios potuit contemnere.

- C** eecaria absq; aliqua aspiratione aut diphthongo scribitur: insula est in ponto: quam quidam græciariam
dicunt: ut testis est Plinius libro sexto naturalis historiae. Estq; Marti sacra. In qua uolucres cum aduenis pē-
narum ictu pugnare uidentur.

- C** achinnus prima absq; aspiratione: sequens per. ch. aspiratum scribitur: & a uerbo græco quod est κακῶ-
ροῦαι: id est solute rideo deducitur: itaq; cachinnus solutus est risus. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris
Sed facilis cui uis rigidi censura cachinni.

- C** aconsyntheton cum. c. exili utrobique & antepenultima cum. y. græco: penultima uero cum. th. aspirato: &
ultima cum. c. exili scribitur: dici potest mala compositio. Nam componitur ex κακόν: quod est malum: &
syntheton compositum.

- C** acus cum. c. exili utrobique scribitur: dici potest a nostris malus: id enim κακός apud græcos designat: sed
apud illos habet accentum in fine: quem teste Seruio apud nostros mutat in penultimam cum pro proprio
uiri nomine assumitur. Virgilius libro æneidos octauo eum dixit fuisse Vulcani filium: & ab Hercule inter-
fectum. Seruius uero dixit illum fuisse Euandri seruum ac furem: qui ideo ignem euomere dictus fuit: quia
agros populabatur: quem ut ait foror sua eiusdem nominis prodidit: ex quo sacellum promeruit: in quo ei
per uirgines Vestæ sacrificabatur.